

българи и нѣколко еврейски сѣмейства“ (La ville porte le nom de varouch... A Serrès, ce sont de Grecs, de Bulgares et quelques familles juives qui occupent ce quartier. — Ibidem I, 159).

1814—1819 г.

№ 99.

Македония.

Първиятъ писателъ, който почва въ началото на XIX в. да печата книги на народенъ български езикъ, бѣ македонецътъ Хаджи Якимъ. Дѣйността му като учителъ засѣга пакъ македонски градове: Кърчово (Кичево), Кратово и др. Лицата, които му подпомагатъ въ печатането на книгитѣ, сж търговци отъ сѣверна Македония, отъ Кратово, Щипъ, Крива-паланка, Сѣчища (Тетовско). Градоветѣ и селата, отдѣто се вѣствяватъ особено неговитѣ спомощници, пакъ сж главно отъ сѣверна Македония. Най-сетнѣ езика на своитѣ книги той нарича български, а самитѣ книги прѣдзначава за българскитѣ македонски градове.

Така, първата книга на Хаджи Якима, печатана въ Будинъ 1814 г. — *Повѣсть рѣди страшнагъ ѣ вторагъ пришѣсткѣмъ Христѣва*, е била подпомогната отъ търговци отъ Щипъ, Кратово, Крива-паланка и Сѣчища, а самата повѣсть бива написана на простѣйшій ѣзѣкъ Болгарскѣй, ѣбзованѣмъ рѣди простѣйшѣхъ члѣккѣкъ ѣ некнижнихъ. Срв. тукъ фотографска снимка отъ заглавния листъ на повѣстьта, стр. 208.

Втората Якимова книга — *Шытарствѣ*, казва се въ началния листъ, била прѣведена отъ *ѣвакѣма даскала Крчовскагъ* и печатана съ иждивението на християнитѣ *Штипскихъ ѣ прочихъ градѣкъ Болгарскихъ* и съ помощта на търговци отъ Кратово, Крива-паланка и Сѣчища, въ Будинъ 1817 г.

Прѣзъ сжщата 1817 година, и съ помощта на сжщитѣ търговци била напечатана пакъ въ Будинъ третата книга на хаджи Якима: *Чвдесѣ престѣмъ Бгбродицы, преведѣны ѣ книгѣмъ Пмартолонѣ сотирѣмъ, на Болгарскѣй ѣзѣкъ...* Трѣбва да забѣлѣжимъ, че самъ Авксенти, митрополитъ на Кюстендилската епархия (въ която влизаха Кюстендилъ, Кратово, Щипъ, Кочани и пр.), ако и грѣкъ и прѣдставителъ на Цариградската грѣцка патриаршия, се явява на чело на спомощницитѣ и улеснява появянето на българска книга за нуждитѣ на своето българско паство. Другитѣ спомощници на книгата идатъ главно